

Tammi

JENNI KOKANDER

LIIAN HYVÄISÄ

Jenni Kokander

LIIAN HYVÄ ISÄ

TAMMI

HELSINKI

Kaisa Halla -sarja:

Yksi miljoonasta (2022)

Äidit palaavat aina (2024)

Liian hyvä isä (2026)

Tekijä kiittää Vantaan kaupunkia
saamastaan taiteilija-apurahasta.

1. painos

© Jenni Kokander ja Tammi 2026

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-04-7815-5

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuusasioihin liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@tammi.fi

Sinulle J

*Kun toinen lähtee pois
Niin toinen aina jää kalliolle hiljenemään
Kun toinen lähtee pois
Niin toinen aina jää kirjaimeksi kallion seinämään
Se sattuu kun meet, se sattuu kun meet
Ja jonkun toisen onnelliseksi teet
Se sattuu kun meet, se sattuu kun meet
Mä piilotan mun kyynleet silkkihuivin alle*

Haloo Helsinki! – Piilotan mun kyynleet (2021)

tekijät: Rauli Eskolin, Leo Hakanen, Elli Haloo, Jere Marttila

1

Kaisa tietää, että tämä hetki tulee jäämään hänen mieleensä kuvana. Jotkut kokemukset ovat sellaisia. Ne saavat jo tapahtuessaan muiston muodon. Jonain päivänä täysin yllättäen hän tulee muistamaan tarkasti juuri tämän näkymän ja kaikki sen yksityiskohdat. Tuuli heiluttaa havupuita. Lokki yrittää tavoittaa pilven taakse piiloon lipuvaa aurinkoa. Kiveykset soratien reunoilla kimaltavat hetki sitten hiipuneen sateen jäljiltä. Saattoväen takkien mustat, murheelliset liepeet lepattavat äänettömästi.

– Äiti. Vaari ei halua maan sisään.

Aili puristaa Kaisan etusormen hikisen nyrkkinsä sisään ja nykii sitä saadakseen äitinsä hidastamaan tahtia. Kaisa ei voi nyt pysähtyä. Heidät on laitettu kulkemaan arkun perässä etummaisina, ja aivan kannoilla kulkee suuri joukko ihmisiä.

– Rakas, ei Pave ole tuossa arkussa.

– No miksi me sitten kävellään arkun perässä?

Aili on korottanut turhautuneena ääntään ja pakottaa Kaisan pysähtymään roikkumalla kädessä koko painollaan. Vieressä kulkeva Seikku mulkaisee Kaisaa vihaisesti estäessään vanhempaa naista törmäämästä heihin.

Kaisa katsoo ohi lipuvaa, tummiin pukeutunutta ryhmää. Hän ei tunnista muita kuin tätinsä Toinin. Miten hän voisikaan tuntea nämä ihmiset? Eihän hän tuntenut edes miestä, jota he ovat tulleet hyvästelemään.

– Miksi tyhjä arkku haudataan? Valehteliko se pappi tuolla kirkossa?

– Ei valehdellut. Paven ruumis on tietysti arkussa. Meidän täytyy nyt mennä.

Kireys hiipii ääneen tahtomatta. Kaisa tietää, ettei saisi hermostua. Kysely ei lopu ikinä, jos hän menettää malttinsa.

– Jutellaan sitten kotona tarkemmin. Meidän täytyy kiirehtiä haudalle. Kohta tämä tilaisuus on ohi ja sitten mennään rantaan jätskille, Kaisa yrittää taivutella tytärtään jatkamaan matkaa.

– Oliko se kaikki totta? Se jumalakin ja zombi?

– Mikä zombi, Kaisa kysyy ja häntä alkaa naurattaa Ailin totinen ilme.

– Se joka herätetään viimeisenä päivänä.

Tyttö tapittaa herkeämättä äitiään, ja pienet sormet puristavat vaativasti Kaisan kättä.

– Tule nyt tirsukka, Kaisa sanoo, kaappaa tytön ilmaan ja nostaa tämän lanteelleen. Tyttö kiertää kätensä Kaisan kaulaan ja nuuhkuttaa hänen korvaansa kuin koira. Se on Kaisan äidiltä Seikulta opittu maneeri, jonka olisi tarkoitus keventää tunnelmaa.

Tyttö ei enää löydä paikkaa uumalta vaan valuu alaspäin. Vielä aivan hetki sitten Kaisa oli pystynyt hyvin vaikka tiskaamaan pieni marakatti lanteella keikkuen. Hän laskee tytön maahan ja tarttuu tämän ranteesta. He tavoittavat saattoväen selät, kun tumma kumara joukko kääntyy hauto-

jen välissä kulkevalle kapealle käytävälle. He kulkevat jonona kohti pappia, joka seisoo jo avoimen haudan reunalla.

Kaisa puikkelehtii Seikun viereen ja vetää Ailin seisomaan eteensä. On häiritsevän hiljaista. Kaisa tajuaa, että kirkon kello on lakannut soimasta eikä hiekka enää rapise kenkien alla. Tuntuu kuin kaikki pidättäisivät hengitystään.

– Miksi mitään ei tapahdu? Aili sanoittaa jälleen Kaisankin ajatukset.

Kaisa kumartuu ja yrittää kuiskata mahdollisimman lempeästi:

– Malttia nyt.

Ihmisiä on paljon. Kaisa tuntee vain äitinsä Seikun ja arkussa makaavan isänsä siskon Toinin, jonka on viimeksi nähnyt lapsuudessaan. He kävivät Toinin luona maalla vielä senkin jälkeen, kun isä oli lähtenyt. Kaisa muistaa Toini-tädin lettujen pitsireunat, kissan nimeltä Misse ja villiintyneen pihan täynnä romua. Isä ei liity tähänkään muistoon.

Kaisa ei ymmärrä, miksi nämä vieraat ihmiset kohtelevat häntä kuitenkin kuin sukulaista. Kuin Paven lähintä omaista. Kirkon ovella moni oli tullut puristamaan hänen kättään ja katsonut silmiin myötätuntoisesti. Oli tuntunut lähes loukkaavalta, että useat hautajaisvieraat olivat ottaneet osaa ruotsiksi ilmeisesti olettaen, että hän ymmärtäisi itkuista supinaa vieraalla kielellä. Muutama oli halannut ja itkenyt Kaisan olkaa vasten. Vain yksi suunnilleen hänen ikäisensä liilaan kotelomekkoon pukeutunut nainen oli kävellyt tervehtimättä hänen ohitseensa ja jäänyt takariviin istumaan.

Kantajat alkavat laskea arkkua. Yksi miehistä näyttää siltä, että voimat eivät riitä. Mitähän mies ajattelee,

häpeääkö hän heikkouttaan? Mitä väliä sillä olisi, jos arkkukopsahtaisi kuopan pohjalle? Kaisan on vaikea nimetä tunnetta, joka lipuu hänen lävitseen ja jää vellomaan vatsan pohjaan. Hän on vaivaantunut, tai ehkä tämä on ennemminkin hämmennystä.

Kaisa havahtuu, kun Seikku nykii häntä hihasta.

– Keitä nämä ihmiset ovat? Mikset sinä kantanut arkkuja? Katso nyt tuota tärisijää. Tämähän on noloa.

– Noloa kenelle, Kaisa kysyy ja tuntee, miten kiukku päihittää hämmennyksen. Miksi äidin pitää puuttua kaikkeen? Kyseenalaistaa ja kommentoida ihan joka asiaa. Pelkästään se, että isä on tahtonut tulla haudatuksi Suomeen ja pakotanut hänet tähän teatteriin, tuntuu täysin sietämättömältä.

– Noloa Pavelle. Isälles. Onhan tämä nyt todella ankeaa.

Kaisan tekisi mieli huutaa. Hän ei tajua, miksi on edes tullut hautajaisiin. Olisihan hän voinut vain hoitaa järjestelyt ja antaa oikeasti surevien saattaa isän taivasmatkalle. Hän ei halua hyvästellä, sillä hänellä ei ole mitään muisteltavaa. Yhteisiä hetkiä ei ole. Isä on ollut Kaisalle kuollut jo monta vuotta. Oikeastaan aina. Ei hänellä ole ollut isää.

Eihän Kaisa edes tunne arkussa makaavaa vainajaa. Hän ei tiedä mitään miehestä, jota nämä ihmiset kutsuvat hänen isäkseen. Suurimman osan elämästään hän on elänyt tietämättä, että Pave asuu Ruotsissa ja on siellä isä toiselle lapselle.

Miksi kaikki pahoittelevat ja katsovat tänään säälin silmin? Miksi kukaan ei tullut lohduttamaan sitä pientä tyttöä, joka menetti isänsä kauan sitten?

Virsi alkaa ja loppuu. Aili on kaivautunut Kaisan takin helman suojaan ja kurkkii sieltä kuin esiripun takaa. Kun

toimitus on vihdoin ohi, hautajaisvieraat alkavat hitaasti siirtyä takaisin hiekkakäytävälle. Kaisa tarttuu Ailin käteen.

– Nyt voidaan lähteä. Tämä paska on luojan kiitos ohi, Kaisa sanoo ja tajuaa Seikun ilmeestä, että on laukonut ajatuksensa ääneen. Aili alkaa nauraa, ja Kaisa tuntee Seikun kylmän katseen poskellaan. Sitten äiti kääntyy, kiertää kätensä Toinin harteille ja lähtee ohjaamaan tätä seurakuntatalolle muistotilaisuuteen.

Tyttö sujahtaa esiin helman alta ja alkaa kiskoa Kaisaa saattoväen perään.

– Me mennään toiseen suuntaan, Kaisa kuiskaa ja ohjaa Ailin hautojen välistä rantaan vievälle tielle. Hän kääntyy katsomaan taakseen. Seikku menee jo kaukana keskittyen Toini-tädin höpötykseen. Äiti ei ole huomannut, etteivät he Ailin kanssa seuraa muita. Hyvä niin.

Kaisan katse kiinnittyy naiseen, joka seisoo yksin haudan äärellä. Violetti asu hehkuu iltapäivän auringossa.

2

Sakari läimäyttää käsivarttaan. Hyttynen liiskaantuu hänen saunapuhtaalte iholleen. Se on ehtinyt imeä itsensä täyteen. Sakari putsaa verisen kätensä pyyhkeeseen, joka roikkuu lanteilla. Hän tajuaa palelevansa.

Tuuli puskee suoraan järvenselältä, mutta pysähtyy saunan edessä olevaan ryteikköön. Sakari tietää, että hyttysistä pääsisi eroon karsimalla lepikon.

Aamulla täytyy siivota ranta. Aallot ovat kasanneet risuja korkeaksi valliksi hiekalle.

Sakari nojaa terassin karheaan kaiteeseen ja katsoo tuttua maisemaa.

Muisto lyö arvaamatta ja kivuliaasti. Hänen on istuttava natisevaan korituoliin. Mielikuva rannassa juoksevasta työstä on niin elävä, että sydäntä puristaa.

Häikäisevä vesi, vaalea laiha hahmo rantaviivalla keräämässä risuja ja etsimässä jostain kaukaa kulkeutunutta viestiä.

Sakarista tuntuu kuin Millan ääni kimpoilisi saunarakennuksen hirsistä.

– Isä, oletko sinä koskaan saanut pullopostia? Onko vesi tuonut rantaan mitään muuta kuin rakkolevää ja risuja? Onko tämän roskan seassa koskaan ollut mitään jännittä-

vää? Kuuletko isä? Oletko sinä etsinyt aarretta tai viestiä? Mikset vastaa, isä? Isä, isä.

Sakari katsoo käsiään. Pitkiä kapeita sormia. Pianistin kädet, niin hänen oma isänsä oli niitä kuvaillut. Mutta ei hän osaa soittaa. Ei ymmärrä nuotteja tai hahmota melodioita niin, että osaisi toistaa ne. Ei osaa laulaa. Hän ei hallitse musiikkia, paitsi ajan äänen. Sekuntiviisarin hiljaisen supatuksen. Kello käy. Aika kuluu. Hän kuulee liian kiihkeän rytmin, kun koneiston joustu on yliviritetty.

Sakari puristaa kätensä nyrkkiin. Millan ääni tivaa edelleen, miksi isä ei tule rantaan. Miksi isä ei halua penkoa risukasoja. Kantaa niitä pois. Seikkailla. Etsiä aarretta. Olla sankari.

Sakari hymähtää. Näillä käsillä ei ole tehty miesten töitä. Hän on aina varjellut käsiään. Ja itseään. Johtuuko kaikki siitä? Johtuvatko Millan ongelmat siitä, ettei hän ole asettunut kilveksi maailman ja lapsensa väliin? Pitänyt huolta. Ollut turvana. Hän on vain suojellut käsiään.

Nyt hän on kuitenkin tehnyt sen mitä pitää. Vaikka se olikin ollut hirveää, päätös oli ollut oikea ja välttämätön. Pettämällä tyttärensä hän oli pelastanut tämän.

Sakari nousee tuolista ja avaa saunan oven. Lämpö on vastassa kuin muuri. Hän kiipeää hämärässä lauteille ja katsoo ulos ikkunasta, jonka vanha aaltoileva lasi saa maiseman näyttämään akvarellilta.

Oli ollut kummallisen helppoa soittaa poliisille. Sakari oli ihmetellyt omaa ääntään. Miten vakaasti ja rauhallisesti hän olikaan kertonut asiansa. Puhelun päätyttyä hän oli kokenut saaneensa jotain merkityksellistä aikaan, tehneensä täysin epäitsekkiään teon. Syvä helpotus oli tuntunut koko kehossa.

Kun poliisit olivat pidättäneet Millan, Sakari oli ajatellut, että enää ei tarvitse odottaa pahinta. Tyttö oli nyt turvassa vankilan muurien sisäpuolella. Hetkeen ei tarvitsisi pelätä Millaa tai hänen puolestaan.

Sakarin on kumarruttava, kun löyly tavoittaa ylälauteen. Hän on aina ollut liian pitkä tähän saunaan. Tai oikeastaan liian pitkä kaikkialle. ”Vinttikoiria ilman juoksutaitoa”, vaari oli nauranut, kun Sakari oli lapsena pessyt honteloa vartaloaan tässä samassa saunassa. ”Pelkkää jalkaa ja kättä, ei lainkaan lihasta”, vaari oli höröttänyt ja lyönyt kämmenellä poikaa selkään niin, että tämä oli melkein kaatunut. Isä oli puolustanut Sakaria. Ojentanut omaa isäänsä ja kertonut, ettei lapsille enää sovi naureskella.

Mistä isä ja vaari nyt tulivat mieleen? Edellisten sukupolvien haamut eivät ole vuosiin kiusanneet Sakaria, mutta nyt ne ovat kaikkialla.

Ehkä hän on lukenut liikaa. Ajatellut ja muistellut liikaa. Hän on yrittänyt ratkaista Millan ongelmia ottamalla selvää siitä, miten ja mistä tähän tilanteeseen on tultu. Mistä addiktio syntyy. Mikä ajaa ihmisen pimeyteen.

Yksi teoria selittää riippuvuuden syntymekanismin etäisellä tai turvattomalla isäsuhteella ja äidillä, joka ylisuojelee eikä anna lapsen kasvaa itsenäiseksi aikuiseksi. Sakari ei tunnista kyseistä kaavaa tyttärensä lapsuudesta. Millan äiti on ollut kaikkea muuta kuin ylisuojeleva. Kuvaus sopisi paremmin Sakarin omaan äitiin. Ingrid oli aina ihaillut poikansa herkkyyttä ja tarkkuutta. Vielä kuolinviikollaan äiti oli tullut hänen opiskelija-asuntoonsa vastaleivotun leivän kanssa. Ehkä äidin varhainen kuolema oli pelastanut hänet. Ilman tuota menetystä hän ei varmaan vieläkään osaisi päättää omista asioistaan. Isä oli ollut sellainen,

millaisia hyvät isät ovat: reipas, voimakas, vaativa. Sellaisen isän Millakin olisi tarvinnut. Sakari ei ole koskaan ollut riippuvainen muusta kuin työstään. Siitä tunteesta, kun rattaat, ruuvit ja jouset löytävät omat paikkansa ja aika on taas hallinnassa. Hän on aina ollut enemmän kelloseppä kuin isä.

Sakari katsoo utuisen ikkunan läpi metsään. Jokin eläin liikkuu koivikossa. Ehkä supikoiria. Harmaa hahmo mittaillee maata kuonollaan ja nostaa välillä päänsä kuin haistelisi ilmaa. Toivottavasti se ei löydä liiteriin ja ala tonkia siellä. Huomenna täytyy tarkastaa liiteri, Sakari ajattelee ja heittää löylyä.

3

Liisa haluaa isän takaisin. Ikävä tuntuu kipuna. Hän sulkee silmänsä ja yrittää hengitellä itseään rauhalliseksi. Tuuli paukuttaa hotellihuoneen ikkunaa muistuttaakseen, että elämä on täällä, ulkopuolella. Liisa puristaa silmiään kiinni, avaa suunsa ja antaa itkun tulla ulos pitkänä valituksena. Hän ulisee ja painautuu nojatuolin selkänojaan. Ahdas mekko kiristää, ja hänen on kylmä. Olosuhteet tuntuvat sietämättömiltä.

Kaikki tuntuu liian vaikealta kestää.

Liisa on vieraassa kaupungissa, vieraassa maassa. Hänellä on päällään kotelomekko, jonka vetoketjua hän ei saa auki, eikä täällä ole ketään, jota voisi pyytää auttamaan. Hän on aivan yksin.

Avatessaan silmänsä Liisa katsoo ikkunasta pimeää taivasta Helsingin yllä. Märkiä keltaisia lehtiä, jotka liimautuvat tuulen jyskyttämään ikkunaan. Hän vihaa syksyä. Hän vihaa märkää, mustaa asfalttia. Ja märkää mustaa maata. Multaa, kiviä ja liejua. Hän vihaa sitä ammottavaa kuoppaa, johon hänen isänsä tänään laskettiin.

Puhelin alkaa soida sivupöydällä vedenkeitin vieressä. Tommy Nilssonin 80-luvun hittikappale ”En dag”

kajahtaa puhelimen kaiuttimesta, kuin viestinä toisesta todellisuudesta. Laulu on Liisan äidin lempikappale ja ollut aina heidän perheensä tunnusmelodia. Siirappinen euroviisukappale on valittu perheenjäsenten omaksi soittoaäneksi heidän kaikkien puhelimissa. Soittaja ei voi olla isä, koska tämän puhelin on pahvilaatikossa Liisan työhuoneessa Tukholmassa ja isä makaa kuolleenä Hieta-niemen hautausmaalla. Liisa ei voi soittaa itselleen eikä hänellä ole sisaruksia. Tai ei ollut ennen tätä syksyä.

Liisa nousee tuolista ja kävelee katkaisemaan puhelun.

Hän ei pysty puhumaan äidin kanssa. Ei nyt eikä ehkä enää koskaan.

Äiti on tiennyt Kaisasta aina. Sen hän oli myöntänyt heti, kun Liisa oli osannut kysyä asiasta muutamaa viikkoa aikaisemmin. Toisaalta eihän äidillä ollut enää muitakaan vaihtoehtoja. Virallisissa papereissa oli lukenut monessa kohta nimi Kaisa Halla. Tytär. Rintaperillinen. Hänen siskonsa.

Liisa yrittää saada mekkonsa vetoketjua auki. Hän on saanut sen kiinni ilman kenenkään apua, joten kyllä sen pitäisi myös aueta. Kiemurrellessaan peilin edessä häntä alkaa äkkiä naurattaa. Tilanne on liian symbolinen. Hän ei pärjää yksin. Hän ei pärjää ilman isää.

Peilikuvassa Liisa näyttää vielä pidemmältä ja kapeammalta kuin normaalisti. Hän on kuin karttakeppi seistesään hotellihuoneen kokolattiamatolla varpaillaan ja yrittäessään kurkotella käsiä kohti lapojen väliin juuttunutta vetoketjua. Tuhkanvaaleat hiukset ovat sekaisin, ja aamulla huolella rajatut silmät ovat kyynelten tuhrimat. Hän on ollut isäänsä pidempi siitä lähtien, kun täytti neljätoista. Myös vaaleat hiukset ja kirkkaan siniset silmät ovat periytyneet äidiltä.

Isä oli lyhyt, jäntevä ja hiekanvärinen.

Sisältä he olivat kuitenkin olleet lähes identtiset, kuin toistensa jatkeet. Äiti oli usein todennut vieraille, jotka olivat ihmetelleet jotain heidän erikoista tapaansa tai mieltymystään, että ”Pave ja Liisa ovat käytännössä sama ihminen”.

Huvitus vaihtuu ensin haikeuteen, sitten viha leimahtaa hänen sisällään. Liisa repäisee mekon vetoketjun auki ja huutaa raivokkaasti. Joku hakkaa seinää viereisessä huoneessa. Vaikka seinän takaa kuuluvassa kommentissa ei ole kuin yksi suomenkielinen sana, jonka hän ymmärtää, loput voi silti päätellä.

Isä oli yrittänyt opettaa sitkeästi omaa äidinkieltään suomea, mutta se oli tuntunut Liisasta aina vieraalta. Aivan kuin salakieleltä tai viestiltä maailmasta, jonka Liisa oli halunnut ohittaa. Aina kun isä oli puhunut suomea puhe-
limessa, äidin hymy oli sammunut ja kasvot kalvenneet entisestään. Lapsuudessaan Liisa oli ajatellut, että jos isä puhuisi pitkään suomea, äiti haihtuisi kokonaan ilmaan. Lopulta vain muutama suomenkielinen loru ja laulu oli tarttunut mieleen, ja nekin Liisa muistaa ymmärtämättä mitä sanat oikeastaan tarkoittavat.

Liisa riisuu mekon yltään lattialle ja kaatuu alusvaatteillaan sänkyyn. Hän kiertää paksun peiton ympärilleen koteloksi kuin perhonen, joka haluaa muuttua takaisin toukaksi.

Hän haluaisi päästä isän kainaloon. Vain isä osasi lohduttaa häntä. Viimeiseen päiväänsä asti isä oli huolehtinut hänestä, hänen hyvinvoinnistaan. Liisa oli antanut asetelman olla niin päin. Isä ei ollut halunnut vaikuttaa Liisan silmissä heikolta vaan oli esittänyt reipasta, jotta tytär oli saanut tilaa olla peloissaan. Vaikka Liisa olikin tiennyt

totuuden, hän ei ollut halunnut viedä isältään mahdollisuutta olla isä loppuun asti.

Muutamaa päivää ennen tämän kuolemaa Liisa oli katsonut isää sairaalahuoneen ovesta olevasta pienestä ikkunasta. Tämä oli näyttänyt avaruusoliolta. Harmaat laihat käsi-varret ja pää, joka näytti luonnottoman suurelta kuihtuneen vartalon jatkeena. Isä oli istunut ylävartalo paljaana sängyn-reunalla pidellen kädessään korttia ja itkenyt kuin pieni lapsi. Liisa ei ollut tohtinut mennä sisään. Hän oli tiennyt, ettei isä olisi halunnut hänen näkevän itseään sellaisella hetkellä. Liisa oli seisonut eristyshuoneen välissä ja odottanut.

Nyyhkytys oli vaihtunut pian oksentamisen ääneen. Kurkistaessaan ikkunasta Liisa oli nähnyt isänsä oksentavan kaarimaljaan ja kuullut oven aukeavan selkänsä takana. Välikköön tullut hoitaja oli kertonut isän soittaneen kelloa. Heidän astuessaan huoneeseen isä oli alkanut heti vitsailla. Hoitaja oli nauranut vaivaantuneesti, kun isä oli heittänyt jotain edellisillan railakkaasta baarireissusta ja laulujen lunnasta. Liisaa isän huono huumori oli oikeasti naurattanut. Se oli tuntunut tutulta ja turvalliselta, siltä että toivoa ja elämää oli vielä jäljellä.

Hoitajan lähdettyä Liisa oli nostanut lattialle pudonneen kortin. Sen kuva oli lapsen piirtämä. Aurinko, kukka ja sateenkaari. Alakulmassa luki isoilla kirjaimilla *Aili*. Toisella puolella oli lyhyt suomeksi kirjoitettu viesti ja allekirjoituksena *Kaisa*.

Kun Liisa oli kysynyt kortista, isä oli sanonut sen olevan sukulaisilta Suomesta. Hän ei ollut miettinyt asiaa silloin sen enempää.

Nyt hän makaa peittoon kääriytyneenä keskellä valtavaa sänkyä ja katselee ilmanvaihtoventtiilin ympärille kerään-

tynyttä pölyä. Tuntuu liian hirveältä ajatella, että isä makaa mustassa kuopassa mullan alla. Vielä hirveämmältä Liisasta tuntuu tajuta, ettei hän ole ollut isälle ainut laatuaan.

Valkoinen raivo syöksyy jääkylmänä hänen lävitseen.

Se nainen hautajaisissa. Pieni, jäntevä ja hiekanvärinen. Ja keltaiseen takkiin pukeutunut lapsi, jolla on vaarinsa silmät.

Liisan isän silmät.

4

Kaisa katsoo nuorta naista. Tämä on edelleen kaunis. Vaikka luomet ovat turvonneet, vihreiden silmien tuttu uhma erottuu harmaan kalvon takaa. Kaisa ei usko naisen itkeneen. Kehossa kiertävä tulehdus on vain tavoittanut silmien verkkokalvot. Vaikka vankilan collegepaita on varmasti pienintä kokoa, se roikkuu luisilla hartioilla kuin väsähtäneellä henkarilla.

Kaisa on nähnyt edessään istuvan naisen viimeksi reilusti yli kymmenen vuotta sitten. Silloin tämä oli ollut vasta alakouluikäinen. Lapsi, jota Kaisan olisi kirjaimellisesti pitänyt suojella. Nyt Kaisa on kriminaalipsykologi ja Milla Saunio vangittu henkirikoksesta epäiltynä.

Nuori nainen rullailee tuolilla edestakaisin, ja lenkkarit kitisevät lattiaa vasten.

– Oletko nykyään kyttä? Milla kysyy käheällä äänellä ja alkaa järsiä peukalonsa kynttä sivuhampaillaan.

Tatuoidut kädet ovat likaiset ja täynnä pieniä haavoja ja näppylöitä. Jäljet näyttävät kivuliailta, Kaisa ajattelee ja tulee vilkaisseeksi omia hoidettuja käsiään, jotka selailevat papereita mekaanisesti.

Voiko surra isää, jota ei edes tuntenut?

Isän hautajaiset ovat kriminaalipsykologi Kaisa Hallalle ristiriitainen kokemus. Perheensä vuosikymmeniä sitten hylännyt mies on tyttärelle täysin vieras. Mieleen jää liilaan pukeutunut nainen, joka seisoo yksin haudan äärellä. Testamentista selviää, että isällä on ollut uusi perhe ja tytär Ruotsissa. Joku toinen on saanut osakseen rakkautta, jota ilman Kaisa on joutunut kasvamaan.

Vankilassa Kaisa kohtaa entisen asiakkaansa lastensuojelun ajoilta. Millan isä kantaa tyttärensä kohtalosta syyllisyyttä ja miettii, mitä olisi voinut tehdä toisin. Miksi kukaan olisi valmis tappamaan ihmisen?

Liian hyvä isä kertoo isän pohjattomasta rakkaudesta ja tuskasta, jota sitä vaille jääminen aiheuttaa.

9 789520 478155

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-7815-5